

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

СПРАВКА						
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СЕМЕЙНИ ПОМОЩИ ЗА ДЕЦА						
№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/неприети	Мотиви
1	Портал за обществени консултации (10.10.2025 г.)	Български хелзински комитет	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Български хелзински комитет	I. По предложеното допълнение на закона с нова т. 13 на §1 от ДР на ЗСПД: Текстът на проекторазпоредбата гласи: § 6. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 13: „13. „Дете, посещаващо учебно заведение“ е дете, което е записано и се обучава в институция от системата на предучилищното и училищното образование на територията на страната или въз основа на закон или международен договор, по който Република България е страна.“ С настоящото БХК изразява своето категорично становище против това допълнение, с което се цели да се въведе законова дефиниция на понятието „дете, посещаващо учебно заведение“ и което е създадено с очевидната и неприкрита цел да изключат по нормативен ред от кръга на лицата с право на семейни помощи за деца украинските граждани с предоставена временна закрила в Република България.	Не се приема.	Въвеждането на дефиницията за дете, което посещава училище, е продиктувано от необходимостта за извършване на прецизна оценка на правата на семействата по Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД), особено в случаите на дистанционно обучение извън страната. В практиката се наблюдават случаи, при които децата се обучават в учебни заведения, които не се намират на територията на Република България и провеждат дейността си от разстояние. В тези случаи не е възможно да се проследи учебната заетост на децата. Това обстоятелство е важно за извършване на преценка по отношение на правата на семействата за получаване на някои от семейните помощи за деца, за които ЗСПД изисква учебна заетост на децата,

			Това обстоятелство ясно личи от съдържанието на нормата, което изрично изключва от обхвата на Закона за семейните помощи за деца онези от тях, които са записани и се обучават в училище, което не се намира на територията на Република България. Понастоящем тази група деца са основно украинските деца с временна закрила, които поради разликите в степените на образование предпочитат да завършат своето основно и средно образование по националната си система чрез дистанционна и онлайн форми на обучение. Следва да се отбележи обаче, че това по никакъв начин не отменя нито качеството им на деца по смисъла на чл. 2 от Закона за закрила на детето, нито е основание техните родители, които живеят и работят законно на територията на България на основание на предоставена им държавата ни защита от войната в Украйна чрез статут на временна закрила, да бъдат изключени от кръга на лицата с право да кандидатстват и да получат семейни помощи за тях - напротив. Както константната съдебна практика на националните административни съдилища постановява в повече от 400 съдебни решения от 2022 г. насам по жалби против откази на АСП за отпускане на семейни помощи на украински граждани с временна закрила, Конвенцията за правата на детето, приета на 20 ноември 1989 г., ратифицирана с решение на Великото Народно събрание от 11.04.1991 г. (ДВ, бр. 32 от 23.04.1991 г., обн., ДВ, бр. 55 от 12.07.1991 г., в сила от 3.07.1991 г.) предвижда, че държавите-страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция, на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидност, рождение или друг статут на		например – месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по чл. 7 от ЗСПД, месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител по чл. 8е от ЗСПД. На следващо място е важно да се има предвид, че основната цел на предоставяната финансова подкрепа по ЗСПД е да подпомогне отглеждането на децата в семейна среда. Същевременно, семейните помощи нямат характер на издръжка за семействата с деца или социалноосигурителни обезщетения и не са обвързани с осигурителни вноски или трудова заетост на родителите. Семейните помощи не попадат и в обхвата на социалното подпомагане, което се осъществява чрез предоставяне на социални помощи. Социалните помощи са уредени в Закона за социално подпомагане (ЗСП), а семейните помощи – в ЗСПД. Семейните помощи за деца по ЗСПД не са социални помощи по ЗСП и не целят да допълнят или заместят доходите с оглед задоволяване на основните жизнени потребности на лицата. Двата вида помощи се предоставят не само на различни правни основания, но и при различни условия. Поради това и предоставянето на семейни помощи за деца не може да се разглежда като „средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения“. Още повече, че в българското законодателство в областта на социалното подпомагане понятието „гарантиран минимален доход“ не
--	--	--	--	--	--

			детето или на неговите родители или законни настойници. Чл. 4 от Конвенцията за правата на детето гласи, че държавите-страни по конвенцията са длъжни да предприемат всички необходими законодателни, административни и други мерки за осъществяване правата, признати в нея. По отношение на икономическите, социалните и културните права държавите – страни по конвенцията трябва да предприемат такива мерки в максималната степен възможна с оглед на техните ресурси, и когато е необходимо, в рамките на международното сътрудничество. От своя страна, чл. 27, ал. 1 от Конвенцията ясно предвижда, че държавите трябва да признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие. Текстът на ал. 3 на същата норма гласи, че държавите - страни по конвенцията, в съответствие с националните условия и в рамките на своите възможности, следва да предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда – да предоставят материална помощ и програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. Съгласно нормата на чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила, са част от вътрешното право на страната и имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. Република България е ратифицирала ООН Конвенцията за правата на детето без резерви в допустимия им обхват съгласно чл. 51 от нея, както и без поправка съобразно механизма по чл. 50, респективно - приложение намира и разпоредбата на чл. 41 от нея, съгласно която разпоредби на ООН Конвенцията за правата на детето може да не се прилагат само при наличието на по-благоприятен режим съгласно националното		съществува от 01.06.2023 г.
--	--	--	---	--	-----------------------------

				законодателство или международното право в сила за държавите - страни по нея. В постановените до този момент стотици съдебни решения, националните административни съдилищата посочват, че ограничителното тълкуване на нормата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД и отказите на АСП на МТСП да бъдат отпускани семейни помощи на родители с временна закрила, които живеят с децата си на територията на България, не съответства и на разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно посочената разпоредба държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. От 2022 г. насам българските съдилища указват на административния орган - АСП при МТСП че, в т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е посочено, че с цел да се избегнат социални трудности е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за		
--	--	--	--	---	--	--

			предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на закрила (какъвто е и настоящия случай), следва да се определят от националното право. Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, като съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Поради това предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения. България като държава-членка на ЕС е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочената директива, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата-членка. Поради това, националните съдилища единодушно заключават, че предвид гореизложеното, всякаква национална правна уредба, която ограничава възможността за предоставяне на помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България, включително и тези с предоставена временна закрила, противоречи на Общностното право на Европейския съюз и на Конвенцията за правата на детето, и не следва да бъде прилагана. Така - Решение №306 от 04.11.2022 г. по адм. д. №609/2022 на административен съд - Велико Търново; Решение №311 от 12.07.2023 г. по адм. д. №192/2023 на Административен съд - Добрич; Решение №915 от 19.05.2023 г. по адм. д. №3232/2022 на Административен съд - Пловдив; Решение №219 от		
--	--	--	--	--	--

			14.09.2023 г. по адм. д. №434/2023 на Административен съд - Велико Търново; Решение №873 от 28.09.2023 г. по адм. д. №1374/2023 на Административен съд-Бургас; Решение №5916 от 21.05.2024 г. Административен съд София-град; Решение №231 от 10.02.2025 г. по адм.д. №594/2024 на Административен съд - Добрич; Решение №8609 от 12.03.2025 г. по адм.д. №350/2025 на Административен съд София-град; Решение №3552 от 15.04.2025 г. по адм.д. №180/2025 на Административен съд-Пловдив; Решение №16526 от 14.05.2025 г. по адм.д. №10672/2024 на Административен съд София-град; Решение №2819 от 16.06.2025 г. по адм.д. №80/2025 на Административен съд-Благоевград; Решение №5984 от 02.07.2025 по адм.д. №943/2025 на Административен съд-Бургас; Решение №1150 от 08.07.2025 г. по адм.д. №221/2025 на Административен съд-Кюстендил; Решение №6618 от 22.07.2025 г. по адм.д. №961/2025 на Административен съд-Бургас; Решение №8154 от 21.07.2025 г. по адм.д. №1129/2025 на Административен съд-Варна; Решение №1848 от 18.09.2025 г. по адм.д. №480/2025 на Административен съд-Кърджали; Решение №8031 от 25.09.2025 г. по адм.д. №1510/2025 на Административен съд-Бургас; както и стотици други съдебни решения в този смисъл. По тези съображения позицията на БХК е, че изборният от вносителя МТСП законодателен подход в проекторазпоредбата на т. 13 от §1 на Допълнителните разпоредби на ЗСПД освен, че страда от същите, посочени от съдилищата, пороци на досегашната практика на АСП към МТСП, също така съставлява и опит за узаконяване на пряка форма на дискриминация, недопустима и в противоречие с чл. 4, ал. 1 и 2 от Закона за защита от дискриминация. Тази разпоредба забранява всякаква дискриминация по причина	
--	--	--	--	--

			на народност, етническа принадлежност или гражданство, която води до по-неблагоприятно третиране на основата на описаните признаци, отколкото се третира или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Чрез предложения текст на т. 13 на §1 от ДР на ЗСПД вносителят на законопроекта, Министерство на труда и социалната политика, цели чрез законотворчество да заобиколи дългогодишната, константна и без противоречива съдебна практика на административните съдилища в цялата страна, които от 2022 г. насам единодушно отменят отказите на Агенцията за социално подпомагане на МТСП за отпускане на социални помощи на родители и деца с предоставена в България временна закрила и осъждат нейните органи да предоставят такава помощ. II. Предложение за допълнение на чл. 3 и чл. 8 от ЗСПД: При участието си в подготовката на законопроектите за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците, както през 2022 г., така и през 2024 г. представителите от Агенцията за социално подпомагане на МТСП, които участваха в работните групи, изразяваха своето категорично становище, че за да се преустанови гореописаната практика по откази на семейни помощи на чужденци с предоставена временна закрила, е необходимо изрично да се измени и допълни Закона за семейните помощи за деца. Именно с участието на представителите на АСП-МТСП в двете междуведомствени работни групи бяха съставени проекторазпоредби в този смисъл, които бяха включени в изготвените както през 2022 г., така и през 2024 г. законопроекти за изменение и допълнение на ЗУБ. Поради конституционната криза и честите парламентарни избори през периода 2022 г. – 2025 г. нито един от двата изготвени законопроекта	Приема частично.	се	Приема се по отношение на чл. 3 със съответната редакция. Със законопроекта се дава право на семейни помощи за деца на бременни жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани с предоставена закрила в Република България по Закона за убежището и бежанците, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, за периода на закрилата. Предложението за допълнение на чл. 8 е необосновано, тъй като регламентацията на правоимащите лица следва да е в общата норма на чл. 3 от ЗСПД.
--	--	--	--	--------------------------------	------------------	---

				обаче не достигна до внасяне в законодателната програма на Народното събрание. Ето защо е изненадващо, че същите проекторазпоредби не са внесени като предложение за изменение и допълнение в настоящия законопроект за изменение и допълнение на самия Закон за семейни помощи за деца. По гореизложените доводи БХК е на позицията, че тяхното включване е наложително, особено с оглед на сложилата се трайна национална съдебна практика и аргументите за липсата на съответствие на националния закон с международното и европейско законодателство, описани в предходните параграфи. Предлага се следното допълнение на чл. 3: § В чл. 3 се създава т. 6: „6. бременните жени и семействата на лица с предоставена международна закрила, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в Република България, както и бременните жени и семействата на лица, ползващи се от временна закрила - в срока на тази закрила.“ Предлага се следното допълнение на чл. 8: §... В чл. 8 се създава нова ал. 4: „(4) Месечни помощи по ал. 1 се предоставят на майки, получили международна или временна закрила в Република България, които отговарят на условията по ал. 1, т. 1 и 2.“		
2.	Портал за обществени консултации (29.10.2025 г.)	Фондация за достъп до права	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Фондация за	Фондация за достъп до права излага следното становище по публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца: I. По направените предложения за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД): 1. Относно предложението в § 2. на Проекта: „В чл. 10 се правят следните изменения: 1. В ал. 5 думите „подало молбата“ и запетаите преди и след тях се заличават. 2. Алинея 6 се изменя така:		

			достъп до права „(6) Заповедта по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“ Фондация за достъп до права категорично се противопоставя на предвиденото изменение в ал. 6 на чл. 10, съгласно което заповедта по чл. 10, ал. 6 ще подлежи на обжалване по реда на АПК. В публикуваните мотиви към законопроекта се изтъква, че по този начин ще се подобри ефективността и законосъобразността на административното производство, като ще се осигури възможност за вътрешен административен контрол и своевременно отстраняване на допуснати грешки. Подобно разбиране е в пряко противоречие с фактическото положение в страната. Общеизвестен и лесно проверим факт е, че от 2022 г. всички лица с временна закрила в България получават откази по Закона за семейните помощи за деца на едно единствено основание – не са изрично предвидени като категория субекти с право на помощи по реда на чл. 3, т. 5 от ЗСПД (който не е изменен от 2004 г., т.е. преди България да влезе в ЕС). По тази причина и всички заповеди се обжалват пред административните съдилища в страната. Доколкото съдебните актове са публични, лесно проверимо е, че от 2022 г. до сега е установена трайна и константна практика на съдилищата да отменя постановените от директора на ДСП откази по ЗСПД, доколкото редакцията на българския закон не е съобразена с европейското и международно право (повече, изложено по-долу в настоящото становище). Ето защо и без изменение на чл. 3 от ЗСПД, обжалването по реда на АПК, т.е. пред РДСП по никакъв начин няма да доведе до подобряване на административното производство или предотвратяването на допуснати грешки. Отпускането или отказът да се отпусне семейна помощ по ЗСПД е изцяло правен въпрос, решаван еднозначно от административните съдилища в страната. Въвеждането на обжалване по АПК пред	Не се приема.	На първо място следва да се има предвид, че създаваната със законопроекта правна възможност обжалването на заповедите за отказ за отпускане на семейни помощи да се извършва по предвидения в Административнопроцесуалния кодекс ред – първо пред по-горестоящия административен орган, ще важи за всички правоимащи лица, а не само за лицата с временна закрила, което гарантира равнопоставеност и еднакъв достъп до защита за всички категории лица и семейства. Въвеждането на задължително административно обжалване преди съдебното производство ще улесни правоимащите, като осигури по-бърз и достъпен механизъм за защита на техните права. Административният ред за преразглеждане позволява спорът да бъде разрешен без необходимост от съдебни такси и значителни разходи за правна помощ. Допълнително, вътрешният контрол в рамките на администрацията води до по-ефективна защита на правата на гражданите и до по-нисък риск от неблагоприятни последици, произтичащи от сложността на съдебния процес. Също така, твърдението, че въвеждането на административно обжалване ще доведе до „забавяне на изплащането на помощта“, е некоректно. При обжалване на заповед за отказ, не се спира изплащането на помощ, защото такова не е започнало – отказът означава, че плащане не се дължи. Следователно не може да се говори за „забавяне“ на изплащане. Освен това, ако
--	--	--	--	-----------------------------	--

			РДСП ще има като краен резултат единствено забавяне на производството, доколкото едва след оспорване пред по-горестоящия административен орган, ще бъде допустимо и обжалване пред съд. В тази връзка, не бива да се забравя, че ЗСПД предвижда предоставянето на социални помощи – целта и идеята на закона е своевременно да се подпомогнат финансово лицата в нужда. Обжалването по административен ред пред по-горестоящ административен орган и едва след това – пред съд, ще забави допълнително изплащането на помощта на нуждаещите се лица. С оглед на гореизложеното, Фондация за достъп до права предлага да се запази настоящата редакция на закона, като обжалване на заповедта на директора на ДСП се извършва пред съответния административен съд.		по-горестоящият орган потвърди отказа, не възниква право на помощ, поради което не съществува и хипотеза за забавено плащане. В случай че отказът бъде отменен, административното обжалване дава възможност за по-бързо възстановяване на правата, отколкото пряко съдебно производство. Следователно процедурата не само че не забавя получаването на помощта, а предоставя по-ефективен и своевременен механизъм за корекция на актове, подлежащи на преразглеждане. Не на последно място следва да се има предвид, че семейните помощи не са социални помощи. Социалните помощи са уредени в ЗСП, а семейните помощи – в ЗСПД. Семейните помощи за деца по ЗСПД не са социални помощи по ЗСП и не целят да допълнят или заместят доходите с оглед задоволяване на основните жизнени потребности на лицата. Двата вида помощи се предоставят не само на различни правни основания, но и при различни условия. Поради това и предоставянето на семейни помощи за деца не може да се разглежда като „финансово подпомагане на лица в нужда“.
			2. Относно предложението в § 6 на Проекта: „В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 13: „13. „Дете, посещаващо учебно заведение“ е дете, което е записано и се обучава в институция от системата на предучилищното и училищното образование на територията на страната или въз основа на закон или международен договор, по който Република България е страна.“	Приема се по принцип.	Направена е редакция на разпоредбата. Въвеждането на дефиницията за дете, което посещава училище, е продиктувано от необходимостта за извършване на прецизна оценка на правата на семействата по ЗСПД, особено в случаите на дистанционно обучение извън страната. В практиката се наблюдават случаи, при които децата се обучават в учебни

			Фондация за достъп до права изразява становище, че така предложената т. 13 от ДР на ЗСПД е неясно и противоречиво разписана. В мотивите към проекта се изтъква, че по смисъла на закона дете, което е записано и се обучава в институция следва да включва единствено институциите в българската образователна система. Същевременно в редакцията на разпоредбата е посочено „въз основа на закон или международен договор, по който Република България е страна“, като не става ясно кога и при какви обстоятелства детето може да учи в училище извън образователната система в страната. Нещо повече, цялостният текст на предвидената нова т. 13 от ДР на ЗСПД е дискриминационна и поставя в неравностойно положение децата, които биват отглеждани постоянно на територията на страната, но които се обучават в образователни институции, вън от българската образователна система. Предвид правото на социално подпомагане за всички – както граждани, така и чужденци с временна закрила, както и с оглед всеобхватния характер на задължителните за РБ разпоредби на Конвенцията за правата на детето, въвеждането на разпоредба, която дискриминира голяма част от живеещите в страната деца с временна закрила, които се обучават в украински училища, е недопустимо. II. Предложения за изменение на Закона за семейните помощи за деца, направени от Фондация за достъп до права Както бе посочено и по-горе, в практиката си адвокатите на Фондация за достъп до права имат стотици съдебни дела срещу откази за отпускане на помощи по ЗСПД на лица с временна закрила. Основната причина, поради която лицата с временна закрила получават откази по ЗСПД е обстоятелството, че лицата с временна или международна закрила не са изрично изброени като субекти, спрямо които този закон се прилага в чл. 3, т. 5 ЗСПД.	Приема се.	заведения, които не се намират на територията на Република България и провеждат дейността си от разстояние. В тези случаи не е възможно да се проследи учебната заетост на децата. Това обстоятелство е важно за извършване на преценка по отношение на правата на семействата за получаване на някои от семейните помощи за деца, за които ЗСПД изисква учебна заетост на децата, например – месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по чл. 7 от ЗСПД, месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител по чл. 8е от ЗСПД. Отново следва да се подчертае, че правото на социално подпомагане и правото на семейни помощи за деца са две различни по своята правна същност и цел форми на държавна подкрепа. Направено е допълнение в чл. 3 от ЗСПД.
--	--	--	--	--------------------------	---

			Както бе посочено и по-горе, това разбиране на административния орган е изцяло погрешно, поради което и трайната практика на съдилищата в страната е тези откази да се отменят. Така в Решение № 32722 от 7.10.2025 г. на АдмС - София по адм. д. № 7432/2025 г. съдът изрично посочва, че: „Спорно по делото е приложението на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, като според административния орган семейството на жалбоподателката няма право на семейни помощи за деца, тъй като същото не попада в кръга лица посочен в чл. 3 ЗСПД. [...] Според чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ), отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. С разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от КРБ е прогласено правото на гражданите на социално подпомагане. Чл. 26, ал. 2 КРБ сочи, че чужденците, които пребивават в Република България имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство, каквото изискване в случая липсва. Отделно от това в случая приложение следва да намери и Конвенцията за правата на детето (ратифицирана през 1991 г.), която по силата на чл. 5, ал. 4 от КРБ е част от вътрешното право на страната и има предимство спрямо останалите норми от вътрешното законодателство, които и противоречат. В чл. 2 от нея е предвидено, че държавите – страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция, на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидност, рождение или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници. Разпоредбата на чл. 3, § 1 от Конвенцията регламентира, че висшите интереси на детето са		
--	--	--	---	--	--

			първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните и законодателни органи. [..]Едно от основните права, признати от Конвенцията, е правото на жизнен стандарт. В чл. 27, § 1 от Конвенцията е предвидено, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в § 3, че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия, в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ, програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. По-нататък в решението си Административен съд-София град посочва, че: Съгласно съображение 15 от приложимата Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица (Директивата), задълженията на държавите – членки по тази директива следва да предоставят адекватно ниво на защита на тези, които се нуждаят от нея. В чл. 3, § 2 от Директивата е предвидено, че държавите-членки прилагат режима на временна защита при стриктно спазване на човешките права и основните свободи, и на техните задължения за недискриминация, а съгласно чл. 13, § 2 държавите - членки създават разпоредби за предоставяне на помощи от „Социални грижи“ на лицата, ползващи се с временна закрила. Семейните помощи за деца по ЗСПД са особен вид социални помощи по смисъла на чл. 47, ал. 1 от		
--	--	--	--	--	--

			Конституцията на РБ, които се финансират от държавния бюджет съгласно чл. 5 от ЗСПД (Решение № 2 от 2006 г. по к. д. № 9 от 2005 г. на Конституционния съд на РБ). Те се предоставят с оглед на разходите по издръжката на децата и са израз на социалната функция на държавата, която е задължена да подпомага отглеждането на децата в семейна среда от родителите и от лицата, полагащи грижи за тях, съгласно чл. 1, ал. 2 от ЗСПД и да осигурява най-добрия им интерес в съответствие с принципа по чл. 3, т. 3 от Закона за закрила на детето....Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, а разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т. 4 от ЗУБ предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане. [..]Съдът намира още, че цитираната по - горе норма на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г.[...], и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. Накрая съдът в решението си посочва, че: [...]Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. [...] Предоставената международна закрила на жалбоподателката, по силата на чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, задължава всички власти, органи и институции да признават правата и задълженията ѝ, както на български граждани. Изпълнението на чл. 28, § 1 от Директива 2004/83/ЕО задължава държавите членки чрез съответните органи да полагат грижи за тези лица (с предоставена международна закрила) да гарантират получаване в държавата членка, предоставила статута, необходимото социално		
--	--	--	--	--	--

			подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка.“ Тези изводи на административния съд се споделят в стотици други съдебни решения, сред които: Решение № 306/04.11.2022 г. по адм. дело № 609 по описа на Административен съд Велико Търново за 2022 г., Решение №4062/19.06.2023 г. по адм. Дело 10568/2022 г. на АССГ, Решение №311/12.07.2023 г. по адм. дело 192/2023 г. на Административен съд - Добрич, Решение №626/31.03.2023 г. по адм. Дело 3189/2022 г. на Административен съд - Пловдив, решение № 4052/19.06.2023 г. по адм. дело 10568/2022 г. на АССГ, Решение № 1374/23.10.2023 г. по адм. дело №1676/2023 г. на Административен съд -Варна, Решение №1764/13.12.2023 г. по адм. дело 2370/2023 г. на Административен съд - Варна, Решение № 2372/28.02.2025 г. на Административен съд - Варна, Решение № 2365/28.02.2025 г. на Административен съд Варна; Решение № 6068/04.07.2025 по адм. д. № 842/2025; Решение № 6228/09.07.2025 по адм. д. № 823/2025 г.;Решение № 6227/09.07.2025 г. по адм. д. № 737/2025 ;Решение № 6380/14.07.2025 по адм. д. № 1129/2025 ;Решение № 6600/22.07.2025 по адм. д. № 962/2025; Решение № 6612/22.07.2025 по адм. д. № 1047/2025; Решение № 6377/14.07.2025 по адм. д. № 1175/2025; Решение № 6618/22.07.2025 по адм. д. № 961/2025; Решение №5486/16.06.2025 по адм. д. № 660/2025; Решение № 5570/18.06.2025 по адм. д. № 659/2025; Решение № 4154/07.05.2025 по адм. д. № 437/2025 Решение № 4416/15.05.2025 по адм. д. № 670/2025; Решение № 2605/20.03.2025 по адм. д. № 158/2025; Решение № 1617/20.02.2025 по адм. д. № 2243/2025 Решение № 2975/31.03.2025 по адм. д. № 321/2025; Решение № 1958/28.02.2025 по адм. д. № 2157/2024; Решение № 1957/28.02.2025 по адм. д. № 1986/2024; Решение № 2323/12.03.2025 по адм. д. № 2282/2024; Решение № 1986/04.03.2025 по адм. д. № 2200/2024 и др.		
--	--	--	--	--	--

				Ето защо и Фондация за достъп до права предлага следното изменение на чл. 3, т. 5 от ЗСПД: „Чл. 3. Право на семейни помощи за деца имат: 5. бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, когато са получили международна или временна закрила в Република България или ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.“ Чрез предложеното изменение в ЗСПД от една страна ще се гарантира изпълнение на задълженията на Република България по Конвенцията за правата на детето, която е вътрешно за страната право, а от друга – българският закон ще се приведе в съответствие с правото на ЕС. Същевременно ще се избегне воденето на стотици съдебни дела срещу ДСП годишно, разноските, за които се поемат изцяло от Дирекция социално подпомагане.		
3.	Портал за обществени консултации (30.10.2025 г.)	Tmtoteva	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	ПРОМЯНА на разпоредбата на чл.7, ал.20 от ЗСПД: Добавяне на текст: "И САМОТНИ РОДИТЕЛИ" ПРОМЯНА на разпоредбата на чл. 7, ал. 20 от Закона за семейни помощи за деца (ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г.: При условията на ал. 1 месечната помощ за деца, които се отглеждат от техните самотни осиновители, се предоставя независимо от дохода на семейството в размер, определен по реда на чл. 4а, ал. 3 във връзка с ал. 2, т. 1), с цел обезпечаване достъп до правото на ползване на месечна помощ за деца до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, ЗА САМОТНИ РОДИТЕЛИ НЕЗАВИСИМО ОТ ДОХОДА НА СЕМЕЙСТВОТО (като се добави в съществуващия до момента текст след самотни осиновители: И САМОТНИ РОДИТЕЛИ) съгласно РЕШЕНИЕ № 223/ 26.07.2024 г. на Комисията за защита от дискриминация на Република България, РЕШЕНИЕ № 25300/ 29.11.2024 г. на Административен съд-София град по адм. дело	Не се приема.	Предложеният законопроект е насочен основно към намаляване на административната тежест и подобряване на процедурите по предоставяне на семейни помощи за деца. Предложената промяна изисква преди това сериозен анализ на обхвата на понятието „самотен родител“, тъй като съществуват много разнообразни хипотези за родител, който отглежда сам детето си.

				№ 8757/ 2024 и РЕШЕНИЕ № 7134/ 25.06.2025 г. на Върховен административен съд на Република България по по адм. дело № 1915/ 2025 г. АКТУАЛИЗИРАНЕ на максималният размер на месечната помощ за деца, който в момента е 50 лв. и същият НЕ Е АКТУАЛИЗИРАН от 1 април 2022 г. (ДВ брой 18/04.03.2022 г. – Закон за държавния бюджет на Република България за 2022 г.) до момента, макар че изискващите се за кандидатстване средномесечни доходи на член от семейството за предходните 12 месеца са променени в този период.	Коментарът няма връзка с проекта на акт, предмет на обществената консултация.	Размерите на семейните помощи за деца се определят ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, а не в Закона за семейни помощи за деца.
--	--	--	--	---	---	---